

Fakamatala fakamuimui taha ki he tu'unga 'oe 'Ea,
pea mo e fakafuofua ki he 'Uha .

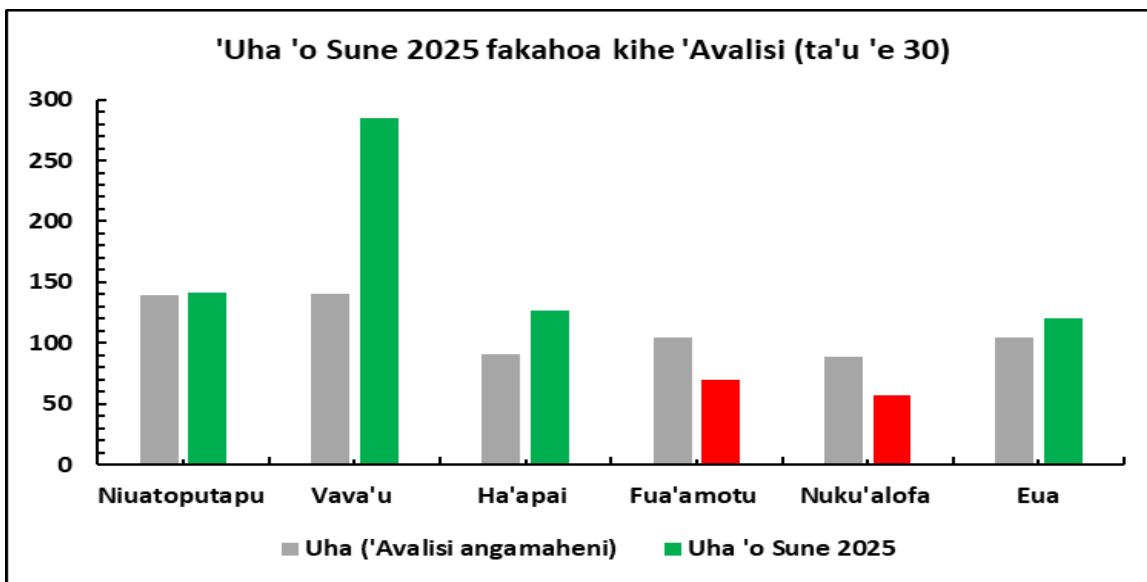
'Aokosi ki 'Okatopa 2025

Tukuatu: 17 Siulai 2025

Koe toe vakai kihe 'Ea 'i he mahina Sune:

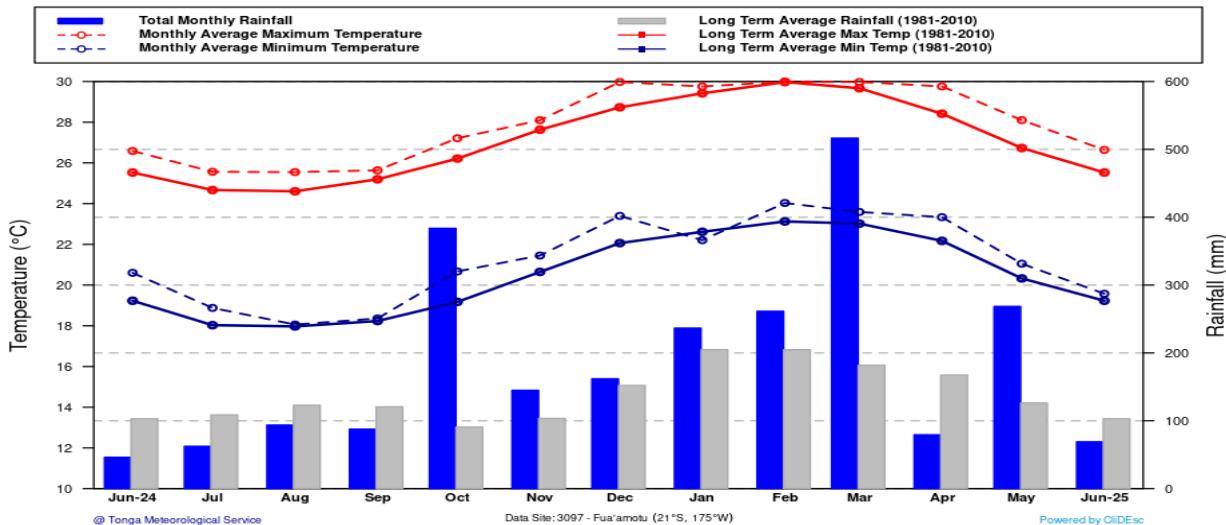
- Na'e maolunga ihe 'avalisi e lahi e 'oha 'ihe 'otu Tonga tukukehe 'a Tongatapu 'aia na'e ma'olalo 'ae 'oha 'ihe 'avalisi, vakai kihe Tepile moe kalafi 'i lalo.
- Koe lahi taha e 'oha 'i Sune na'e tanaki ia 'i Vava'u, vakai kihe Tepile 1. Koe lahi taha 'oe 'oha na'e tanaki 'ihe houa 'e 24 na'e toe lekooti pe 'i Vava'u 'aia koe 146.5mm 'ihe 'aho 24.
- Koe 'avalisi 'oe mafana 'oe 'Ea na'e 23.6°C 'aia na'e mokomoko 'aki 'ae 0.8°C 'ihe 'avalisi anga maheni.
- Koe mafana taha 'oe 'Ea na'e 31.3°C 'i Nuku'alofa 'ihe 'aho 1.
- Koe mokomoko taha 'oe 'Ea na'e 13.8°C 'ihe po'uli 'oe 'aho 16 'i 'Atel, Ha'aeiho Tongatapu. 'Oku kei tu'u pe 'ae lekooti 'oe momoko taha 'i Sune 'i he 10.2°C 'aia na'e lekooki 'ihe 'aho 3 'e 1985 'i Fua'amotu.

'Uha (mm) meihe mahina e 6 kuo hili, Sanuali ki Sune 2025						
	Sanuali	Fepueli	Ma'asi	'Epeleli	Me	Sune
Niuao'ou	n/a	n/a	n/a	n/a		
Niuatoputapu	623.9	374.4	305.0	71.6	350.9	141.6
Vava'u	249.6	161.0	315.2	205.0	305.2	284.6
Ha'apai	178.8	343.3	326.8	53.5	329.5	126.6
Fua'amotu	236.7	261.5	516.7	79.5	251.0	69.2
Nuku'alofa	121.0	470.0	400.5	61.0	268.6	57.0
'Eua	284.0	413.2	398.8	186.1	251.0	120.7
Below normal		Normal (usual)			Above normal	

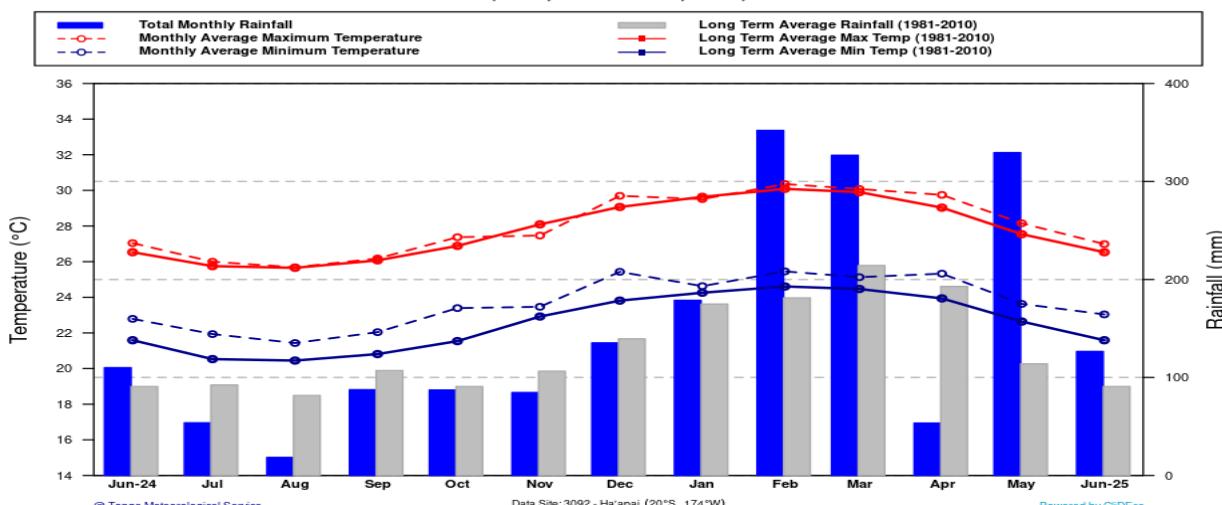

Koe fua óe mafana óe 'Ea moe 'Uha mei he ngaahi vahe lalahi 'o Tonga ihe mahina e 13 kuo hili.

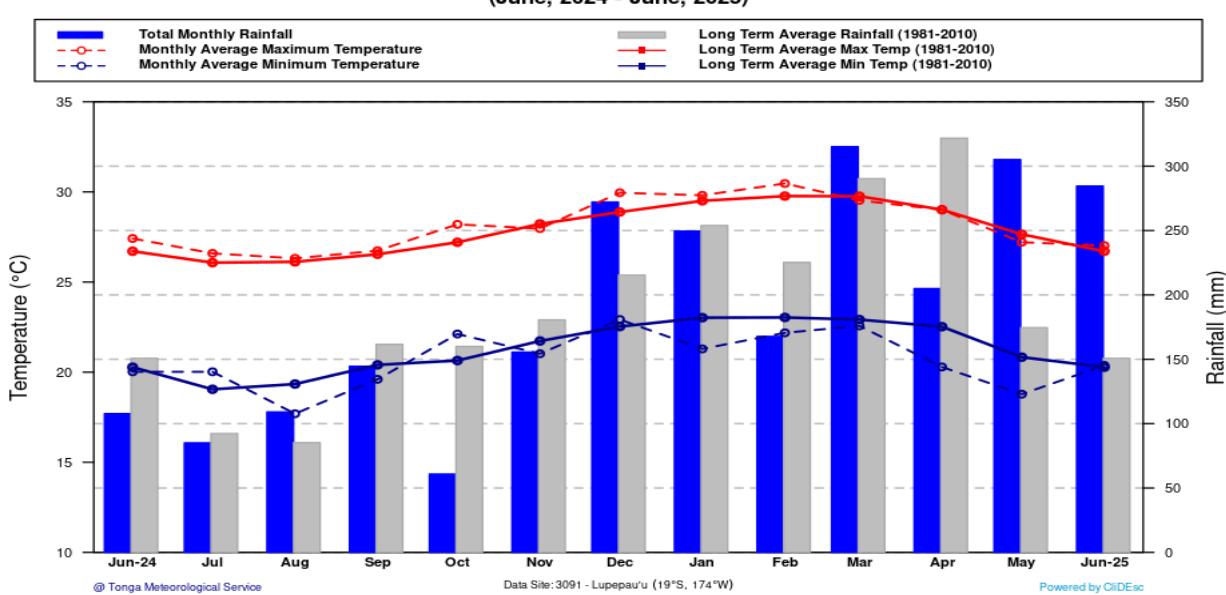
Fua'amotu (3097) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(June, 2024 - June, 2025)

Ha'apai (3092) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(June, 2024 - June, 2025)

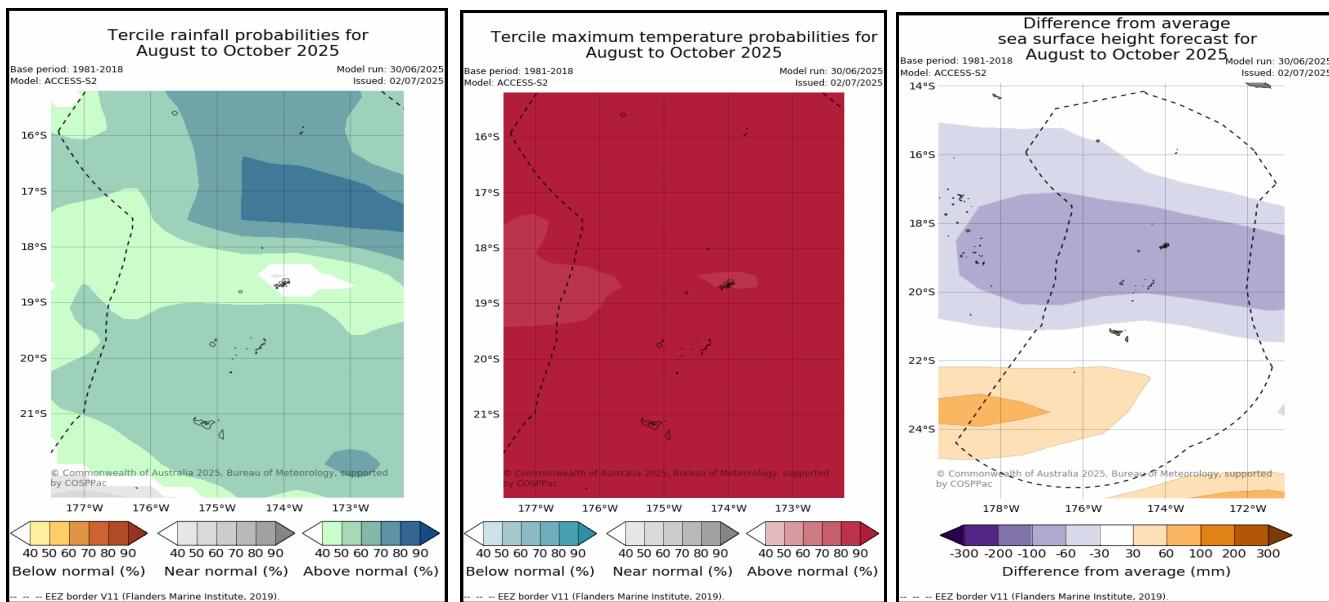
Lupepau'u (3091) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(June, 2024 - June, 2025)

Fakafuofua kihe 'Uha moe Mafana 'oe 'Ea ki 'Aokosi ki 'Okatopa 2025

- Ko e 'uha 'e ofi 'i he 'avalisi angamaheni pe ma'olunga 'ihe 'avalisi angamaheni ki he kotoa pe 'oe 'otu Tonga.
- 'E mafana ange 'ae 'Ea 'ihe 'avalisi angamaheni 'ihe kotoa e 'otu Tonga.
- 'E 'ihe 'avalisi pe ma'olalo 'i he 'avalisi angamaheni 'ae ma'olunga e tahi 'ihe ngaahi potutahi 'o Tongatapu mo 'Eua pea a'u aipe kihe ongo Niua. Koe potutahi kihe fakatonga 'o Tongatapu 'e ma'olunga ange 'ihe 'avalisi angamaheni., 'e 'avalisi pe ma'olalo 'ihe 'avalisi 'ae ma'olunga 'oe tahi 'i Ha'apai, Vava'u 'o a'u kihe ongo Niua..

Feitu'u	Fakafuofua ki he 'Uha 'Aokosi — 'Okatopa 2025	% Faingamalie ke hoko 'ae fakafuofua
Niuao'ou	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	313mm – 469mm 40 - 50
Niuatoputapu	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	273mm – 509mm 60 - 70
Vava'u	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	335mm – 474mm 60 - 70
Ha'apai	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	235mm – 355mm 40 - 50
Fua'amotu	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	280mm – 405mm 50 - 60
Nuku'alofa	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	273mm – 368mm 50 - 60
'Eua	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	267mm – 398mm 50 - 60

Koe ngaahi faka'ilonga tu'ufonua 'ae faha'i ta'u momoko.

- Koe 'aho nonou moe mokomoko ange 'ae 'ea koha faka'ilonga ia kihe 'akau 'oku ofi 'ae taimi momoko koia ai ke mateuteu.
- Koe taimi 'oku fakatolau ai 'ae lau e 'akau koe faka'ilonga ia 'oe ofi 'ae taimi momoko.
- 'U'ua e moa he po'uli kimu'a he 12 tu'apo 'oku faka'ilonga koe po 'e hahau mo momoko.
- Koe taimi 'oku lahi ai e 'asi 'ae 'unufe kula 'i fale koe faka'ilonga momoko e 'ea

Lau mahina fakatonga:

Koe konga 'o Hilinga kelekele, Hilinga Mea'a, 'Ao'ao, Tanumanga ('Aokosi-'Okatopa).

Taimi eni 'oku kei kelekelea ai e fo'i 'ufi ma'ala ta'u lahi pea 'alu ai pe kihe taimi tofi 'o tanu teuteu ai pe kihe fakaheka pulopula ta'u lahi.

Tohi Mahina, Tonga 2025

2025	Kalipa tu'u (Tu'u efiafi e mahina)	Mahina katoa	Kalipa to	Mate 'ae mahina (mahina fo'ou)	Kalipa tu'u (Tu'u efiafi e mahina)
Sanuali	7	14	22	30	
Fepueli	5	13	21	28	
Ma'asi	7	14	23	30	
'Epeleli	5	13	21	28	
Me	5	13	21	27	
Sune	3	11	19	25	
Siulai	3	11	18	25	
'Aokosi	2	9	16	23	31
Sepitema		8	14	22	30
'Okatopa		7	14	22	30
Novema		6	12	20	28
Tisema		5	12	20	28

Ngaahi me'a ke Fakatokanga'i

Óku tau lolotonga fononga eni ihe lotolotonga óe faha'i ta'u momoko 'aia na'e kamata 'i he 'aho 1 'o Me pea 'e toki ngata kihe 'aho 31 'Okatopa. Koe taimi foki eni 'oku angamaheni áki ke si'i ange ai 'ae 'uha fakahoa kihe faha'i ta'u 'uha.

Fakatatau kihe ngaahi fakafuofua kuo tukuatu 'i 'olunga ki Siulai ki Sepitema moe tu'unga lolotonga 'oe 'uha 'oku fale'i atu ai pe kihe kakai kotoape ke tanaki e vai 'ihe taimi 'oku 'uha ai pea ngaue fakapotopoto 'aki. Fakapapau'i ma'u pe 'oku ma'u 'ae ngaahi fakamatala fakamuimuitaha meihe va'a Fakamatala 'Ea pea moe ngaahi fale'i meihe ngaahi kupu fekau'aki tautefito kihe ngaahi va'a 'oku tu'u lavea ngofua kihe fakatamaki fakaenatula o hange koe Ngoue, Mo'ui, Vai moe fakatamaki fakaenatula ke matuútaki pea faka si'isi'i 'ae uesia moe maumau 'e ala hoko tupu meihe ngaahi fakatamaki fakanatula.

Koe fakamatala 'Ea hoko 'e tuku atu ia fakafuofua kihe uike 2 'o 'Aokosi 2025 pe ofi kiai.

Fakatokanga'i ange.

Koe fakamatala ni 'oku fa'u ia 'i he 'osi pe 'ae mahina kotoa hili hanu tanaki mai e fakamatala mei he ngaahi 'ofisi vakai matangi 'I he 'otu Tonga ni. Lolotonga hono fakahoko 'ehe Potungaue 'a hono 'anlaiso mo fakapapau'l' 'ae ngaahi fakamatala kuo tanaki ke fa'u 'aki 'ae fakamatala ni , 'oku 'ikai ke fakapapau atu 'ae Potungaue kihe kakato moe tonu' ae fakamatala ni pea 'oku 'ikai ke totunu keke falala kakato kihe ngaahi fakamatala ni. Koe ngaahi fakamatala ni 'oku 'oatu pe ke tokoni ki ho'o fai tu'utu'uni. He 'ikai ke 'iai ha kaunga 'ae Potungaue ki ha'o fai tu'utu'uni pe ko ha mole, maumau pe mo'ua 'e hoko tupu mei ha'o ngaue aki 'oe fakamatala ni. Ki ha'o toe faka'ek'e fekau'aki moe fakamatama ni pea ke kataki 'o fetu'utaki mai ki he talekita 'oe Potungaue Vakai Matangi 'I he metstaff@met.gov.to pe koe puha 1380 pe koe telefonu: (676) 0800638, 7400062 ki ha toe fakaikiiki.